

Itineraris senyalitzats

Són rutes circulars que tornen al punt d'inici, tret de les rutes marcades amb asterisc (*). Estan pensades per mostrar la riquesa del patrimoni natural i cultural de diferents indrets del parc i adaptades, habitualment, per al públic familiar.

- 1
➡
⌚
4 h 15 min
↔
12 km

PR-C 214 Serra de Bufadors
 Punt d'inici: Aparcament del castell de Montesquiú.
- 2
➡
⌚
3 h 49 min
↔
10,2 km
📄

SL-C 129 Del castell de Montesquiú al castell de Besora
 Punt d'inici: Aparcament del castell de Montesquiú.
- 3
➡
⌚
3 h 36 min
↔
10,3 km

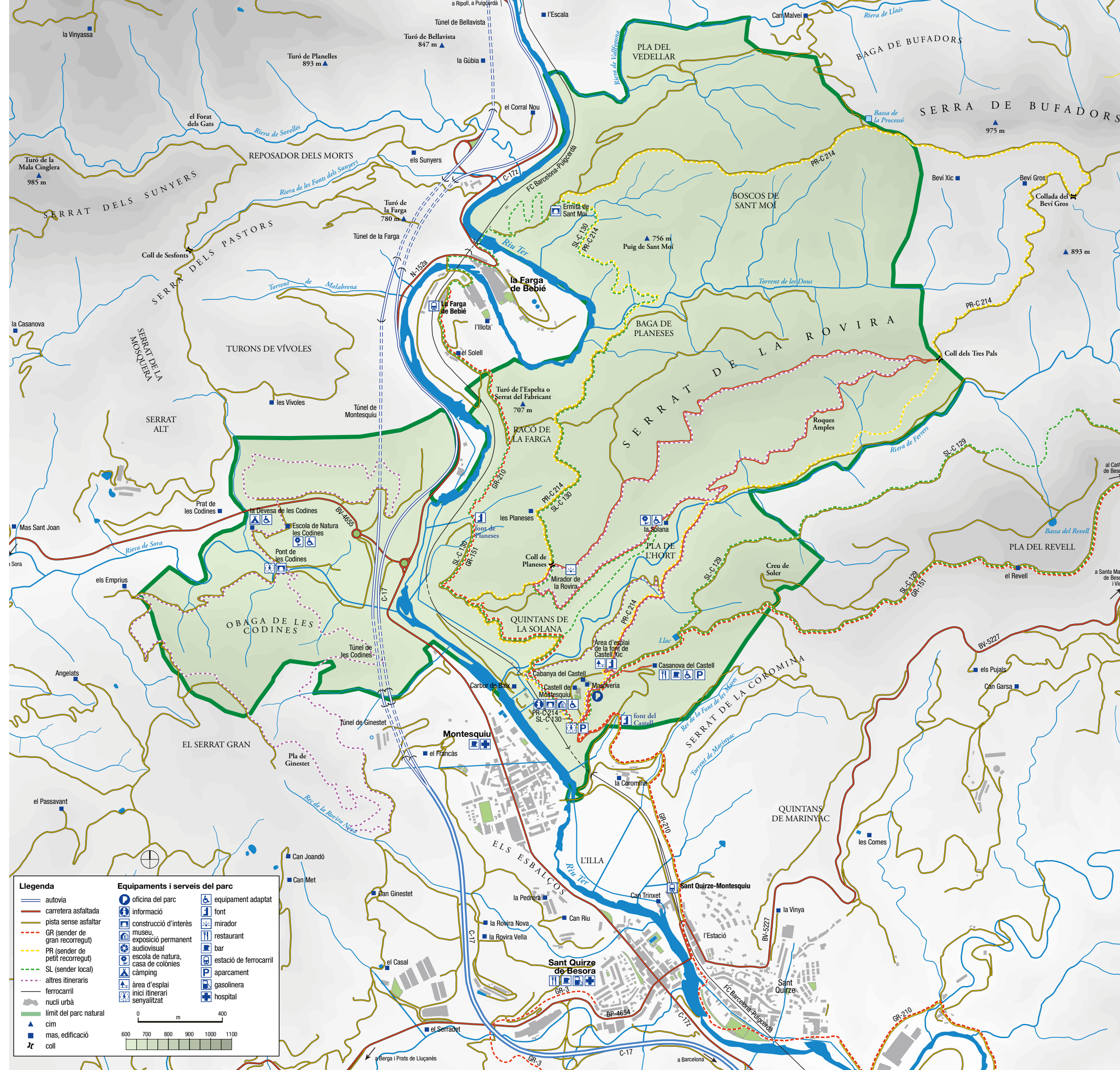
SL-C 130 Sant Moí
 Punt d'inici: Aparcament del castell de Montesquiú.
- 4
➡
⌚
3 h
↔
8,1 km

Del castell de Montesquiú al coll dels Tres Pals
 Punt d'inici: Aparcament del castell de Montesquiú.
- 5
➡
⌚
45 min
↔
2,4 km

Obaga del castell
 Punt d'inici: Aparcament del castell de Montesquiú.
- 6
➡
⌚
2 h
↔
6,20 km

Obaga de les Codines
 Punt d'inici: Pont de les Codines.
- 7
➡
⌚
1 h 11 min
↔
3,4 km

Solell de les Codines
 Punt d'inici: Pont de les Codines.

Altres rutes que passen pel parc: GR-151, GR-210, GR-3, Ruta del Ter i Camí de Sant Jaume.

Les distàncies dels itineraris s'han calculat amb la plataforma Gooltracking i poden variar sensiblement si s'utilitzen altres sistemes de mesura.

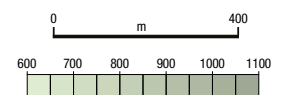
GR: sender de gran recorregut, d més de 50 km, senyalitzat amb marques blanques i vermelles.
 PR: sender de petit recorregut, d'entre 10 i 50 km, senyalitzat amb marques blanques i grogues.
 SL: sender local de menys de 10 km, senyalitzat amb marques blanques i verdes.

- 0 Itinerari
 ⌚ Durada aproximada
- 1 Dificultat baixa
 ↔ Distància total
- 2 Dificultat mitjana
 📄 Fullat disponible
- 3 Dificultat alta

Itineraris senyalitzats

Legenda		Equipaments i serveis del parc	
—	autovia	●	oficina del parc
—	carretera asfaltada	i	informació
—	pista sense asfaltar	m	construcció d'interès
—	GR (sender de gran recorregut)	m	museu, exposició permanent
—	PR (sender de petit recorregut)	a	audiovisual
—	SL (sender local)	a	escola de natura, casa de colònies
—	altres itineraris	a	càmping
—	ferrocarril	a	àrea d'esplai
—	nucli urbà	a	inici itinerari senyalitzat
—	límit del parc natural	a	equipament adaptat
▲	cim	f	font
■	mas, edificació	m	mirador
∩	coll	r	restaurant
		b	bar
		f	estació de ferrocarril
		p	aparcament
		g	gasolinera
		h	hospital

Parc del Castell de Montesquiú

Xavier Vilaregut

Boscos i història prop del riu Ter. De superfície modesta, despunta pels boscos densos de roure i pi roig, travessats pels meandres del Ter. Espai de pas entre muntanya i plana, els seus referents històrics es remunten a l'edat mitjana, època de la qual data el castell de Montesquiú, un gran casal fortificat amb orígens al segle x que avui ha estat adaptat com a equipament cultural i de convencions.

DADES PRINCIPALS
 Any d'aprovació del Pla especial: 1986
 Òrgan gestor: Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona
 Ajuntaments: Montesquiú, Santa Maria de Besora, Sant Quirze de Besora i Sora
 Superfície del parc: 546 ha

Parcs de Catalunya
Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
 Parc del Castell de Montesquiú, Espai Natural de les Guàrdies-Savassona, Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc del Garraf, Parc d'Olió, Parc del Foix

Gerència de Serveis d'Espais Naturals
 Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
 Tel. 934 022 428
 xarxaparc@diba.cat · parc.diba.cat

Parc del Castell de Montesquiú

O. Clavera

O. Clavera

Roger Arquimbau

Consells útils per a la vostra estada al parc

Les bones pràctiques

Els espais naturals protegits són indrets on es poden practicar activitats a l'aire lliure i conèixer el nostre patrimoni natural i cultural. Utilitzeu la xarxa de pistes i camins indicats.

L'ús de la bicicleta

- Respecteu la preferència dels vianants i eviteu causar-los molèsties.

- Adeqüeu la velocitat al tipus de via. Per pistes, la velocitat màxima és de 20 km/h.

- Circuleu només per pistes forestals o per camins de passejada de més de 3 metres d'amplada.

- Per causes justificades, en determinades zones del parc, la circulació en bicicleta es pot restringir temporalment o permanentment.

La circulació motoritzada

- La circulació motoritzada està limitada a vehicles autoritzats.

- Utilitzeu els aparcaments habilitats.

Visitem el parc amb seguretat

- Planifiqueu la ruta i porteu sempre un plànol per orientar-vos.

- Procureu caminar sempre per senders o camins clarament marcats o senyalitzats.

- Porteu calçat adequat, aigua, una provisió de queviures, roba còmoda i d'abric, així com una gorra, ulleres de sol i protecció solar.

- Si aneu en grup no perdeu el contacte visual amb la resta de companys. No abandoneu ni deixeu mai enrere un company de ruta.

- El vent fort pot provocar la caiguda de branques i altres elements. A les carenes, es pot incrementar el risc d'accidents. En condicions de vent intens eviteu els indrets exposats.

- En cas de boira és fàcil desorientar-se, no abandoneu el camí principal.

- En cas de xàfecs o tempestes amb aparell elèctric, abandoneu els cims, els arbres aïllats i les baumes. Un bosc dens i atapeït pot servir d'aixopluc.

Què cal fer amb les deixalles

- És responsabilitat dels visitants emportar-se els residus que genera la seva activitat i reciclar-los.

- A l'aparcament del castell trobareu contenidors.

Com podem ajudar a prevenir un incendi

- No està permès fer foc ni barbacoes fora dels espais habilitats.

- Cal ser molt prudent amb tot allò que comporti perill d'incendi, com ara les cigarretes, la circulació motoritzada o l'abandonament de deixalles.

- Doneu l'alerta si detecteu una fumera sospitosa. Aviseu el 112.

Els animals de companyia

- Els propietaris dels animals domèstics són els responsables que la seva conducta no pertorbi l'activitat de la resta de visitants.

- Porteu el gos lligat. Cal que tingueu una cura especial amb la conducta dels vostres gossos o altres animals de companyia, sobretot quan us trobeu a prop de persones, d'una masia o d'un ramat.

- La gespa dels jardins és perquè tots en gaudim, cal recollir i emportar-se els excrements dels animals de companyia.

- No abandoneu mai animals domèstics; és una conducta tipificada com a infracció. Poden esdevenir animals agressius, així com perjudicials per als ecosistemes naturals.

- Els gossos perillosos, a més d'anar lligats, han de portar morrió. S'entén per gos perillós aquell que la llei tipifica així, però també qualsevol gos que tingui un comportament agressiu.

Altres recomanacions

- Si hi ha risc de neu o ha nevat, consulteu l'estat de les carreteres d'accés a la pàgina web del parc. Conduïu amb precaució, respecteu els senyals i les indicacions dels guardes i dels informadors.

- L'acampada lliure no és permesa en cap de les seves modalitats, incloses les autocaravanes.

- La presència i l'activitat humana han deixat un conjunt de manifestacions arquitectòniques i artístiques al llarg del temps. Cal respectar aquest ric patrimoni cultural.

- Respecteu la natura i la tranquil·litat de l'entorn. Cal evitar sorolls innecessaris.

- Respecteu les activitats agrícoles i ramaderes.

- Els aprofitaments forestals són activitats tradicionals a la majoria dels parcs. Les tales són regulades per la llei forestal de Catalunya i la normativa dels parcs.

- Per protegir les poblacions de fauna autòctona, està prohibit alliberar animals de companyia o forans que les puguin desplaçar del seu hàbitat.

- La caça és regulada per llei i únicament és permesa als vedats de caça existents. Si coincideu amb una batuda de senglar, cal que respecteu la senyalització i no us allunyeu dels camins.

- La circulació de cavalls s'ha de limitar a les pistes forestals i no és permesa camp a través, per tallafocs o pels llits de rieres i torrents.

- Si colliu bolets, no malmeteu el bosc utilitzant eines o furgant la terra.

- El boix grèvol és un arbre escàs que proporciona refugi i aliment a moltes espècies animals. És protegit per la llei i la recol·lecció, tant de l'arbre com de les seves parts, és penalitzada.

Trets característics

Introducció

Situat entre els termes municipals de Montesquiú, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora, Sora i Vidrà, dins la subcomarca del Bisaura, el Parc del Castell de Montesquiú despunta pels seus boscos densos, travessats longitudinalment pels meandres del riu Ter. Espai de pas entre muntanya i plana, el parc forma part de l'EIN Serres de Milany-Santa Magdalena i Puigsacalm-Bellmunt, i atresora indrets de gran bellesa entre boscos, prats, pastures, ermites i antigues masies. Els seus referents històrics es remunten a l'edat mitjana, època de la qual data el castell de Montesquiú, un imponent casal fortificat amb orígens al segle X reconvertit en l'actualitat en equipament cultural i centre de recursos.

La vegetació

Les condicions climàtiques, una barreja entre les condicions dels climes mediterrani i centreeuropeu, permeten l'existència dins el parc de diferents tipus de bosc. D'entrada, el parc es troba principalment en els dominis del roure martinenc, que s'acompanya d'aurons, moixeres i altres planifolis característics de la muntanya mitjana. El pi roig apareix tant com a espècie acompanyant del roure als solles com formant rodals com a espècie principal als plans i a les bagues. La fageda apareix a les obagues més fresques i l'acompanyen espècies com el tell, la moixera, els aurons i el grèvol. A les zones més eixutes i amb menys incidència de les glaçades apareixen rodals d'alzina propis d'ambients més mediterranis. La vegetació de ribera, alineada en franges estretes al costat dels cursos d'aigua, presenta tells, freixes, bedolls, salzes, verns. Els antics conreus, al voltant dels masos, estan dedicats actualment a la pastura extensiva, als marges dels quals trobem una diversitat florística notable.

La fauna

A causa de la gran diversitat d'hàbitats, la fauna del parc és molt variada. Hi són presents més de trenta espècies de mamífers, la major part de les que s'han detectat a Osona, de les quals dues estan molt amenaçades a Catalunya: la llúdriga i la rata d'aigua. El pas del Ter genera una considerable presència d'ocells aquàtics, entre els quals convé ressaltar la merla d'aigua i la cuereta torrentera. Pel que fa als ocells rapinyaires, al parc en podem trobar una bona representació: l'àstor, l'esperver i l'aligot pel que fa als diürns i el gamarús, l'òliba i el xot entre els nocturns. De la resta d'ocells destaquen quatre espècies de picots, la major part de passeriformes forestals de la muntanya mitjana i una representació de passeriformes d'espais oberts com ara el cotoliu, la piula dels arbres i l'escorxadador. Pel que fa als rèptils, destaquen la serp blanca, la serp verda, la serp d'aigua, la serp de collaret, el vidriol, el lluert, la colobra llisa, el llangardaix ocel·lat, la sargantana roquera, la sargantana ibèrica i el sargantaner. Entre els amfibis destaquen el gripau comú, la salamandra, el tritó pirinenc, el tòtil, la granoteta de punts, la reineta meridional i la granota verda. Finalment, entre els invertebrats cal destacar la detecció de més de 400 espècies de papallones, entre les quals convé ressaltar una molt saludable població de *Graelsia isabellae*.

El patrimoni arquitectònic

L'àmbit del parc ha estat terreny per a l'assentament humà des d'èpoques ben antigues. Els testimonis arquitectònics més notoris es remunten a l'alta

edat mitjana i en destaca sobretot el castell i un bon nombre de masies i de construccions auxiliars anomenades badius o cabanyes.

El castell de Montesquiú, reformat totalment a principis del segle XX, ens recorda la dilatada història del Bisaura, que neix a redós del castell de Besora, i que continua a principis del segle XIV al castell de Montesquiú, quan el senyor feudal del terme, Jaume de Besora, hi establí la residència. Com a senyors del terme de Besora, podem destacar Gombau de Besora (segle XI, assessor personal de la comtessa Ermesenda) i Galceran de Besora (escollit president de la Generalitat el 1377 i possiblement nascut ja al castell de Montesquiú). Els últims propietaris del castell de Montesquiú van ser Lluís de Descatllar i, més tard, Emili Juncadella, que en va ser el darrer i va cedir el castell a la Diputació de Barcelona.

Altres elements significatius de l'edificació medieval al parc són l'església de Sant Moí, el pont de les Codines, les restes del camí de Llaés o les evidències de les primitives *strada*.

Molt probablement tenen també un origen medieval masies com les Codines, les Planeses, Sant Moí, la Solana i la masoveria del castell, si bé van ser objecte de transformacions importants durant el segle XVIII, i la Casanova i la Solana, reconstruïdes de bell nou al segle XX. Cal destacar els badius o cabanyes, construccions auxiliars caracteritzades pel gran arc de mig punt que en presideix la façana.

Gastronomia vinculada al parc

Parc a taula és un programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que s'adreça als agents privats que, a través de la seva activitat, ajuden a la conservació, posada en valor i divulgació dels espais naturals protegits. Podeu ampliar la informació a parcs.diba.cat/web/parc-a-aula.

Centres i punts d'informació

OFICINA DEL PARC

Masoveria del Castell
08585 Montesquiú
Tel. 934 727 600 / 938 529 234
A/e: p.montesquiudiba.cat

PUNTS D'INFORMACIÓ

Punt d'Informació del Castell de Montesquiú

Castell de Montesquiú
08585 Montesquiú
Tel. 934 727 600 / 938 529 234
A/e: p.montesquiubisaura@diba.cat

CASTELL DE MONTESQUIU

Horari d'obertura del castell:
de novembre a març: caps de setmana i festius de 10 a 14.30 h; d'abril a juny i de setembre a octubre: caps de setmana i

festius, de 10 a 14.30 h i de 16 a 18 h;
juliol i agost: de dimarts a diumenges de 10 a 14.30 h
Horari de visites al castell:
matins, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h i 13.30 h; tardes (només els mesos que és obert), 16.15 h i 17 h
Per a grups de 20 persones o més, visites concertades entre setmana, festius i caps de setmana.

ÀREES D'ESPLAI

Àrea d'esplai de la font del Castell Xic
Parc del Castell de Montesquiú
A pocs metres de la Masoveria del Castell
08585 Montesquiú

Consulteu-ne els horaris a <http://parcs.diba.cat/web/montesqui>

La vostra opinió ens ajuda a millorar

Podeu emplenar el qüestionari que trobareu a l'enllaç del QR

